

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christiana. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 31. Veri humilis descriptio

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

elevata & ad exteriora effusa damna sua interiora non sentit. Ideò prævaricatores hortatur Scriptura redire ad cor. *Isai. 46.* 8. ut quicquid intus latet curiose explorent & agnoscentes miseriam suam ab aliorum censura abstineant. Plerique tamen hoc negligunt & quod miserabile ac nunquam satis deplorandum est, cum miserrimi sint, ac densa caligine adeo circumfusi, ut propria vitia & peccata perspicere nequeant; aliorum nihilominus vel exiguae imperfectiones subtilissime investigant & acutissimè deprehendunt. Hæc nimirum imperfectorum proprietas est, ut cum se ipsos nullo modo cognoscant, in arguendis aliorum vitiis continuò occurrentur. At qui se intus cognoscere satagunt, quo magis in sui cognitione proficiunt, eò se imperfectiores fatentur, quoniam majori luce perfusi clarius vident quam longè absint à vera sanctitate & perfectione. Propterea ad alios non respiciunt nisi eis ex officio incumbat, satis negotii habentes in suis imperfecti- nibus emendandis. Vera Sanctorum disciplina hæc est, zelum erga se ipsum exercere & peccantes patienter ferre; indicium enim magnæ imperfectionis est imperfectos ferre non posse. Sicut Deus in ordine naturæ ex nihilo omnia creavit, ita etiam in ordine gratiæ omnem ornatum virtutum producit ex nihilo, ex anima scilicet quæ se nihil esse intimè credat & profiteatur. Solida virtus illa est, quæ derisionibus, contemptu, iniuriis & continua humilitatis exercitatione probatur. Hac deficiente quicquid virtutis in aliquo apparet, non virtus est, sed illusio & hypocrisia, ac inane virtutis simulacrum. In ventum pulverem portat, qui sine humilitate virtutes congregat.

§. XXXI. *Veri humilis descriptio.*

Verè humilis censeri debet, qui omni exaltatione superior est & omni abjectione inferior: qui in excelsi loco positus delatis sibi honoribus & laudibus non extollitur: & ad infima projectus nunquam tanto contemptu, confusione & ignominia affici potest, quin sibi

persuadeat se multo deteriora mereri. Verè item humilis est, qui pro nihilo haberi cupit: qui non humilis, sed vivis in aliorum opinione esse desiderat, ita ut omnes credant patienter ab illo adversa tolerari, non ex virtute, sed ex necessitate, quia nimis ea evitare, vel impedire non potest. Si ipsum contingat in aliquo verbo vel opere labi, veniam petere ab his, qui præsentes fuerunt, non erubescit, si præsertim aut mendacium protulerit, aut de aliquo perperam pro humana fragilitate locutus sit: qua in re speciem quandam martyrii esse vir magnus edocuit. Simili modo si aliquid dixerit, vel fecerit, ex quo eius existatio laedatur, de hoc quidem dolet quatenus offensa Dei est, gaudet autem de confusione & contemptu sibi ex eo proveniente, cuius occasiones pacato animo amplectitur, nihil tamen scienter admittens, quo contemptibilis fiat. Si verba ejus innocenter prolata in sensum perversum trahantur: si illi quos amat, in quibus confidit, in quos beneficia contulit, ipsum improbent & persequantur, eiusque consortium fugiant: & si post multos labores non solum nullam mercedem recipiat, sed potius opprobriis afficiatur, nullo modo conqueritur, quia opera sua nihil aestimat, siue contemptum avidius complectitur, quam reliqui omnes honorem & gloriam. Ab omnibus derelictus configuit ad Deum, in quo reperit omne gaudium & omne bonum. Quæcunque ad se pertinent silentio premit, ad omne dedecus, & ignominiam animo paratus, tamquam mortuus & sepultus cuius non extat memoria. Non majoribus tantum & æqualibus, sed etiam inferioribus se subjicit, quo ad actus interiores semper, quo ad exteriores attentis circumstantiis & salva dignitate. Firmiter credit se omnium hominum nequissimum esse, quia mala sua aliorum bonis comparat: tum seipsum considerat secundum ea quæ ex se habet, alios vero ex donis Dei. Latere optat, omniumque fabula & ludus esse: nec solum omni honore & commodo; sed ipso etiam cibo & potu, hominumque consortio se indignum putat: & si fortè aliis

præferatur, pavet, confunditur, contristatur, se ineptum reputans, ac cujuscumque muneris incapacem. Hæc est imago veri humilis rudi penicillo expressa, ex qua poterit omnis Christianus perspicere quām procul absit ab hac virtute, quām sectatoribus suis Christus tantoperè commendavit, factus pro nobis opprobrium hominum, & abjectio plebis. In hujus autem virtutis exercitatione nullum est periculum, si quis se minorem æstimet, quām revera sit. Grande verò malum, horremdumque discrimen est, si se plus justo extollat, aut majorem putet, quām re ipsâ sit. Sicut intrans per ostium, cuius superliminare demissum sit, si se nimis inclinaverit, nihil ei nocebit, sed si se vel transversi digiti spatio, plus quam ostii mensura patitur, erexerit, impinget & quassato capite collidetur: ita animæ non nocet quantavis depresso, maximam autem perniciem illi afferet quæcunque vel minima exaltatio. Quare nemini non dico præponere, sed nec quidem se componere debet, qui vult omne periculum superbiæ evitare. Sic Christum Dominum imitabimur, qui cum Filius Dei esset, formam servi accepit, ut formam nobis traderet humilitatis.

§. XXXII. *Oportere humanam voluntatem divine
subditam & conformem esse.*

NUllum donum gratius Deo, nullum sublimius sacrificium quām seipsum divinæ voluntati integrè in omnibus subjecere, & conformare: nihil enim aliud excelsa illa maiestas requirit ab homine, nisi ut se exhibeat hostiam viventem, sanctam, acceptabilem, quam si quis ritè obtulerit, piè & religiosè litavit. In hac siquidem conformitate, & submissione non bona exteriora, non rem aliquam singularem; sed propriam voluntatem, proprium judicium, totumque hominem perfecto holocausto immolamus, nullâ re exceptâ, nullis præscriptis limitibus. Quoties ergo aliquid nostri in nobis est, toties à nobis exire, & nos deferere debemus, donec solus